

Mirė SLA Prezidentas Adv. Kazys J. Kalinauskas

Advokatas Kazys J. Kalinauskas gimė gražioje lietuviškoje šeimoje. Jo tėvas pradžioje šioje šalyje gyvendamas buvo angliakausys. Bet tai buvo giliai sąmoningas žmogus ir gerai suprato reikalą savo vaikus išmokyti ir suteikti jiems profesiją, kad jie galėtų gyvenime daugiau pasiekti ir būti naudingesni savo tautos žmoniems. Jisai iš Pensylvanijos, Shamokino miesto persikėlė gyventi į Bostoną, kur 1904 metais vasario 29 dieną ir gimė dabar miręs SLA prezidentas advokatas Kazys J. Kalinauskas. Kaip matome Kazys J. Kalinauskas mirė palyginti jaunas budamas, vos 52 metų mžiaus.

Nors Kazio J. Kalinausko tėvas ir neturėjo mokslo, bet lietuviški reikalai jam nuolatos rūpėdavo. Todėl, paties Kazio J. Kalinausko žodžiais, jis dar mažas budamas nuolatos girdėjo savo tėvo žodžius apie lietuviškų draugijų ir organizacijų veiklą. Ši aplinka ir išauklėjo busimą Susivienijimo prezidentą K. J. Kalinauską grynai patriotinėje lietuviškoje dvasioje.

Jis kalbėjo ir galvojo lietuviškai

Čia reikia pažymėti, kad K. J. Kalinauskas buvo pavyzdingas lietuvis veikėjas. Jis netik labai gražiai ir taisyklingai kalbėjo lietuviškai, bet ir galvojo lietuviškai. Jis dalyvavo daugelyje lietuviškų organizacijų ir draugijų. Jo tikslas visuomet darbe buvo labai taurus. Nes jis dirbo lietuvišką darbą vienu troškimu vadovaujamas — padėti savo žmoniems. Tuo tarpu, kai vienas kitas veikėjas kartais eina į visuomenės darbą įsiskodamas populiarumo ir karjeros sumetimais, K. J. Kalinauskas didžiausias pareigas ir atsakomybę našta pasiėmė jau budamas ir pakankamai populiarus ir savo profesijoje pasiekęs įsidėmėtinų laipsnių. Jis jau septynetą metų išbuvo Assistant U. S. Attorney. Iš viso mes nedaug turime lietuvių, kurie būtų taip aukštai pareigose pakilę, kaip buvo dabar miręs K. J. Kalinauskas.

Atskirų srovių vienytojas

K. J. Kalinausko atėjimas į Susivienijimo prezidento pareigas sutapo su labai svarbiu šios didžiausios lietuvių organizacijos laikotarpiu. Susivienijimas iki šio laiko gaivališkai brenęs ir augęs sulaukė to meto, kada jo vadovybei reikėjo pasirūpinti platesnius lietuvių sluoksnius įjungti į veiklą. Gyvenimo raidoje susidarė pernelyg didelė diferenciacija tarp atskirų lietuvių sluoksnių. Ir atsirado svarbus uždavinys tuos atskirus sluoksnius, kurie ir savo nuotalkomis ir išsilavinimu ir net gyvenimo papročiais žymiai vieni nuo kitų skyrėsi, tuos sluoksnius teko jungti ir derinti bendram darbui. Prezidentas K. J. Kalinauskas šiose sudėtingesnėse pareigose visados buvo aukštumoje ir savo taktu bei sugebėjimais daug padėjo Susivienijimui sustiprinti įtaką lietuvių tarpe.

Adv. K. J. Kalinauskas Susivienijime parodė daug energijos ir rupestingumo. Jis nuolatos gilinosi į organizacijos reikalus ir kiekvieną klausimą nuodugniai iš-

VEL. ADV. KAZYS J. KALINAUSKAS,
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidentas

tirdavo ir tik tada padarydavo reikalingą sprendimą.

K. J. Kalinausko palyginti meilgas vadovavimo laikotarpis paliko rimtus pėdsakus Susivienijimo gyvenime. Aplamai visa lietuvių visuomenė išgyvena tam tikro persilaužimo laikotarpį. O šios visuomenės koncentruotas stambiausias vienetasis—Susivienijimas, jautriausias ir tai atsiliepiamas, Todėl K. J. Kalinausko veikla šiuo metu ypatingai svarbi mūsų gyvenime. Ypatingai pažymėtina, kad šis laikotarpis pergyvenamas sėkmingai ir Susivienijimas nemažėja, bet stiprėja. Čia taip pat yra vienas iš K. J. Kalinausko nuopelnų, dėl kurių mes svarbiausia aukštai privalome vertinti jo darbo pasekmes.

K. J. Kalinausko išauklėjimas ir jo pagrindinis nusistatymas lietuviškų reikalų atžvilgiu diktavo jam tą kryptį, kuri buvo priimtina visoms lietuvių gyvenime pasireiškusios srovėms. Susivienijimo visuotinio lietuvių vienyjimo pagrindas laimingu budu sutapo su šiuo prezidento K. J. Kalinausko nusistatymu. Kaip Susivienijime sutelpta visos lietuviškos patriotų srovės, taip ir K. J. Kalinausko veikloje visados buvo priimtinos visų lietuvių pažiūros, jeigu tik jos buvo paremtos nuosirdžiu lietuvių patriotizmu.

Reikšmingas laikotarpis

Susivienijimas gyvas organizmas ir jo gyvenime kiekvienas laikotarpis turi didelės reikšmės. Todėl šiandien atsiskirdami su prezidentu K. J. Kalinausku turime pripažinti, jog buvo toks mūsų organizacijos gyvenime ryškus tarpas, kurį mes pagrįstai galime vadinti prezidento K. J. Kalinausko prezidentavimo laikotarpiu. Neuzmirškime savo didžiosios organizacijos istorijos ir tos didžiosios reikšmės, kurią jis turėjo ne tik šio krašto lietuvių, bet ir visos lietuvių tautos gyvenime. Mes žinome, kad, susikūrus nepriklausomai Lietuvai šio krašto lietu-

viai tarytum užleido pirmenybę senosios tėvynės Lietuvos lietuviams rūpintis svarbesniais tautiniais reikalais. Atėjo toks metas, kada buvo galima daugiau dėmesio skirti vietiniams darbams ir rūpesčiams. Bet štai dabar mes matome, kad Susivienijimas apjungdamas stambiausį lietuvių skaičių pajuto atsakomybę dėl visos tautos laikimo. Tad mes turime suprasti, jog K. J. Kalinauskas atėjęs į Susivienijimo prezidento postą atrado ypatingai atsakomings uždavinius, kuriuos ir jis pats ir visa organizacija šiuo rimčiausiu laikotarpiu turėjo atlikti. Ir Susivienijimas jo vadovybėje kilo savo autoritetu lietuvių visuomenėje ir be priekaištų atliko šias svarbias savo tautai pareigas. Čia suminėti dideli darbai lietuvių patriotų apleidusių kraštą dėl okupanto žiauraus persekiojimo gelbėjimas ir į vargą patekusių lietuvių šelpimas ir jaunuo menės globa. Visais šiais reikalais Susivienijimui, kaip pajėgiausiai organizacijai teko labai daug rūpintis ir visi išpareigojimai buvo atlikti tinkamai ir geroje K. J. Kalinausko vadovybėje.

Nepaprastai didelis nuostolis lietuvių visuomenei netekus K. J. Kalinausko asmenyje sumanau vadovo ir rupestingo veikėjo, kuriam rūpėjo lietuvių reikalai. Šį nuostolį organizacija pajus laikui bėgant ir jo nebuvimas bus juntamas mūsų organizacijos veikloje.

Plačiai dalyvavo lietuvių veikloje

Kokią platų buvo K. J. Kalinausko interesai galime spręsti iš to, kaip jis domėjosi įvairiomis lietuvių organizacijomis ir kaip uoliai jis jose dalyvavo. Mes žinome, kad Susivienijime jis dalyvavo dar jaunas budamas, dar tais laikais, kai lankė mokyklą. Jam iš jaunų dienų Susivienijimas buvo artimas ir jo veikla jis anksti pradėjo rūpintis. Pradedant savo kuopa jis buvo parei- gingas ir uolus. Vėliau jis buvo

savo apskrities vienas stambiausių veikėjų ir pagaliau SLA antro apskričio pirmininkas. Todėl suprantama, kad jis kandidatuo- damas į Susivienijimo prezidentus lengvai surinko reikalingą balsų skaičių ir buvo užtikrintai šioms pareigoms išrinktas.

Bet jis nevalgė ir mažesniųjų pareigų, visados jautriai atsiliepdamas į vietas lietuvių veiklą. Štai matome, kad jis buvo Dorchester Lietuvių Piliečių Klubo pirmininku nuo 1931 iki 1935 metų. Tuo pat metu jis pirmininkavo ir Suvienytų Lietuvių Klubų Sąjungai Bostone, Mass. Taip pat jis buvo nuo 1951 metų Bostono Lietuvių Klubo pirmininku.

Amerikos lietuviai sukūrė savo vyriausį politinį centrą, kurį mes žinome Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. Šios svarbiausios lietuvių institucijos nariu jis taip pat buvo ir dalyvavo jos didesniuose žygiuose.

Nei vienai lietuviškai srovei pilnumo neatsiduodamas jis pasižymėjo gilia tolerancija ir nuosaikiu politiniu taktu. Jeigu mes matome, kad kai kurie lietuviai veikėjai kartais tik vienos krypties veiklą palaiko ir nesutampantiom srovėms net pasidaro priešingai, tai K. J. Kalinauskas sudarė tą laimingą išimtį ir bendravo pilnu nuosirdumu su visomis patriotinėmis lietuvių srovėmis ir palaikė jų tauriuosius siekimus, visados prisidedamas pagal galimumus prie jų kilniųjų sumany- mų ir žygių.

Jaunų dienų veikla

K. J. Kalinauskas buvo pagrindinai pasiruošęs savo veiklai. K. J. Kalinauskas baigė Bigelow pradžios mokyklą Bostone 1917 metais. Vėliau jis lankė Boston Latin School, kurią baigė 1921 metais. Vėliau jis studijavo Harvard College ir Harvard Law School teisės mokslus. Studijų metu jis pasižymėjo išskirtinai ir antrais studijų metais parodęs pažangą moksle gavo valdingą stipendiją. Budamas darbštus K. J. Kalinauskas savo studijas baigė per trejus metus, nors paprastai daugumai tenka studijuoti visus ketverius metus.

Baigęs aukštuosius teisės mokslus jis Massachusetts valstijoje išlaikė reikalingus egzaminus ir pradėjo praktikuoti teisę savo gimtajam Bostono mieste. Kaip jau minėta jis paskutiniaisiais metais užėmė aukštą federaliniame teisme vietą ir savo darbu užimponavo ne tik teismo sferose, bet ir plačioje visuomenėje.

Dar mokyklos suole budamas K. J. Kalinauskas artimai bendradarbiavo lietuviškoje veikloje. Tarp kitko galima nurodyti, jog Mikui Petrauskui Bostone įkurus "Gabijos" chorą jis buvo jo dalyvis ir kai buvo rengiami vaidinimai taip pat jis dažnai scenoje vaidindavo.

Šimtaprocentinė SLA šeima

O grįžtant prie Susivienijimo veiklos, tenka pažymėti, jog jis pats jau dvidešimtis metų priklausė mūsų organizacijai, o paskutiniu laiku jis įrašė į Susivienijimą ir visus savo šeimos narius. K. J. Kalinausko šeima tokiu budu bu-

vo pavyzdinga šimtaprocentinė Susivienijimo šeima.

Apie K. J. Kalinausko populiarumą Susivienijimo veikėjų tarpe galime spręsti iš to, kad jis keliais atvejais jau iš ankstyvesnių laikų buvo renkamas į pastovias komisijas ir kitokioms pareigoms. Tad žinoma, jog K. J. Kalinauskui teko būti tarp kitko ne tik antro apskričio pirmininku, bet ir SLA Kontrolės Komisijos pirmininku, o taip pat Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininku.

K. J. Kalinauskas be grynai lietuviškų organizacijų plačiai dalyvavo ir vietinėje amerikietiškoje veikloje. Tarp kitko jis vienu metu buvo South Boston Red Cross Drive pirmininku. Jis lygiai aktyviai dalyvavo ir tokiose plačios reikšmės organizacijose, kaip pavyzdžiui The American Bar Association, Federal Bar Association, Massachusetts Bar Association, Boston Latin School Association, Harvard Law School Association ir Catholic Alumni Sodality.

Rugsėjo 5 dieną 1956 metų mirdamas K. J. Kalinauskas paliko nuliudime savo žmoną Anna R. (Gabrunas), vaikus: du sunus Charles J. Jr. ir Philip J. ir dukrą Elizabeth A. Be to dar liko dvi seserys Mrs. Mary E. Yurgelun iš Brockton, Mass. ir Miss Anelė M. Kalinauskas iš Dorchester, Mass., o taip pat brolis Pranas.

Giliai suprastas patriotizmas

Netekdami K. J. Kalinausko pajusime didelį nuostolį ne tik vienam Susivienijime, kuriam jis ilgus metus nuosirdžiai dirbo, bet ir visoje lietuviškoje visuomenėje toji žaizda bus juntama.

K. J. Kalinauskas priklausė naujajai lietuvių kartai ir iš daugelio savo bendraamžių skyrėsi tuo, kad budamas amerikietis, šios šalies patriotas, tuo pačiu metu pasiliko ir lietuviu patriotu. Jis dirbo šio krašto naudai atlikdamas svarbias pareigas. Bet niekados jis neužmiršo savo tėvų šalies, savo tautos reikalų. Deja, kai kada mūsų lietuviškų šeimų jaunesnės kartos asmenys nebeneriai prisipažįsta savo lietuvišką kilmę, klaidingai manydami, kad tai net gali jų karjerai pakenkti. K. J. Kalinauskas visados buvo atviras lietuvis ir kaip matome jam tai nė trupučio nepakenkė pasiekti aukšto pripažinimo ir jo karjera buvo juk keleriopai sėkmingesnė, negu daugelio kitų. Tad mes jo asmenyje turim taurų pavyzdį, kaip turėtų ir privalėtų elgtis ir veikti jaunesniosios kartos lietuviai, kurie dar jaučia savo gyslose lietuvišką kraują ir kurie nepamiršta savo didžiosios pareigos lietuvių tautai.

Dideliu dėkingumu lietuviai minės K. J. Kalinauską, nes jo nuopelnai ir jo gražūs pasiaukojimas lietuviškam darbui mus įpareigoja gerbti jo atmintį. Tegu bus jam lengva šios laisvos šalies žemė. Tegu jis ilsis ramybėje! Mes prie jo kapo turim sustiprinti mūsų uolumą dirbti tą lietuvišką darbą, kuris taip mielas ir artimas buvo mirusiam.

